

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

K O Ł O B R Z E G

1. Nazwa

KAMIENICA

2. Czas powstania

I. 80. XIX w.
(*neorenesans*)

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok ogólny bryły od strony północnej

Fasada północna, od strony ul. Zwycięzców

Fasada zachodnia, od strony ul. Źródlanej

4. Adres (ulica, nr posesji)

Kołobrzeg
ul. Zwycięzców 13
p-ta 78-100
nr dz. 124, obr. 12

5. Przynależność administracyjna

województwo **zachodniopomorskie**

powiat **kołobrzeski**

gmina **Miasto Kołobrzeg**

6. Formy ochrony

Inne:

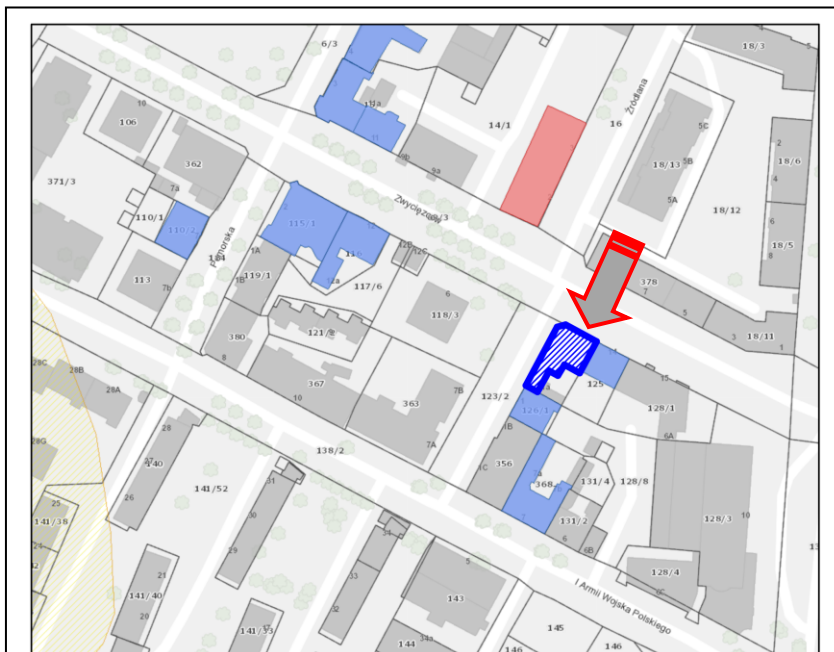
Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków
na podstawie Zarządzenia Nr 87/14
Prezydenta Miasta Kołobrzeg
z dn. 21.10.2014 r.
(aktualizacja: zarządzenie nr 101/22
z dn. 26.08.2022 r.)

8. Historia, opis i wartości

Kamienica mieszkalno-handlowa powstała w I. 80. XIX w. (odnotowana na planie miasta z 1889 r.), w okresie rozbudowy przestrzenno-urbanistycznej miasta, jaki nastąpił po likwidacji twierdzy (1872 r.) i włączeniu pod nową zabudowę terenów zajętych wcześniej przez umocnienia, wały ziemne i przedpoła twierdzy. Nieprzerwanie do dziś pełni pierwotną funkcję.

Budynek usytuowany jest w linii pierzei południowej ulicy, narożny. Wzniesiony został z cegły na rzucie zbliżonym do litery „L”. Bryła złożona jest z dwóch prostopadłościennych, trójkondygnacyjnych skrzydeł, ze ściętym narożnikiem akcentowanym dwukondygnacyjnym wykuszem. Nakryty dachem jednospadowym. Elewacje frontowe otynkowane, dziesięcio- i sześciosiowe, symetryczne, dzielone gzymsami (z fryzjami płycinowymi i gładkimi) oraz bogato zdobione detałem tynkarskim w stylistyce neorenesansowej. Dwie osie narożne zgrupowane, tworzą nieznaczny ryzalit pozorny. Parter boniowany, został częściowo przebudowany. Okna prostokątne w opaskowych oprawkach (w trzeciej kondygnacji nadproża spięte są kluczami). Flankowane pilastrami z trzonami kanelowanymi i gładkimi, dekorowanymi rautami. W obrębie ryzalitowanego naroża pilastry otrzymały formę nawiązującą do herm. Całość wieńczy wydatny, profilowany gzyms z fryzem kostkowym.

Budynek mieszkalny jest przykładem eklektycznej kamienicy czynszowej, charakterystycznej dla konwencji architektonicznej 4 ćw. XIX w., w stylistyce neorenesansu. Zachował wartości kulturowe, dokumentując rozwój urbanistyczny i architektoniczny Kołobrzegu po likwidacji twierdzy.

Kołobrzeg, ul. Zwycięzców 13 - kamienica: <https://mapy.gis.kolobrzeg.pl>

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Ogólny stan zachowania – dobry; obiekt po remoncie i modernizacji, z odnowioną fasadą i zachowanym pierwotnym układzie osi. Stolarki okien współczesne, plastiko-we, w większości o jednolitych podziałach.

Wnioski i zalecenia konserwatorskie:

- wszelkie prace budowlano-konserwatorskie winny być **uzgadniane** z MKZ w Kołobrzegu. **Obowiązuje zachowanie:** historycznej bryły, kompozycji i podziałów elewacji frontowej wraz z detalami wystroju architektonicznego, oryginalnych stolarek (okiennych, drzwiowych, balustrad schodów); w przypadku zniszczenia historycznej formy, przy wymianie wskazane jest odtworzenie pierwotnego kształtu i podziałów.

Oprac.: K. Wójcik, K. Tymbarski

10. Wykonanie karty
(autor, data i podpis)

**Biuro Dokumentacji Zabytków
w Szczecinie**
Maria Witek
10.2024

faksymile podpisu

11. Zatwierdzenie karty

(podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

* dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków